

18 декабрьште Татарстан Республик Кукмара районысо Уял ялысе школышто марий фольклор коллектив-влаклан «Марий сем» фестиваль-конкурс эртаралте.

Тушко йылмым, литературым да историйым научнын шымлыше В.М.Васильев лумеш Марий институт гыч вуйлатышын алмаштышыже – учёный секретарь Мария Пенкова, марий йылмызе, филологий шанче кандидат, Марий Эл шанчын сулло пашаенже Олег Сергеев, йылме пöлкан шанче пашаенже Марина Ипакнова дене пырля мыламан миен толаш пиал шыргыжале.

Корныш тарванемеке, ныл шагат гыч палемдыме верыш миен шуна. Школ кудывечым сайын эрыктыме, лум курчак-влак торашке волгалтыныт.

Кöргыш пурюмеке, школ вуйлатыше Алмаз Файзрахманов ден сылне вургеман удыр-влакын, марла, рушла, татарла поро мутым ойлен, кинде-шинчал дене вашлиймышт кумылым вүчкыш. Икшыве-шамычын, кидпашам ыштен, түр нерген радамын каласкалымышт кугешнымашым лукто.

Школым ончен савырыме годым историй да краеве-

дений тоштерыштат лийме шуко жаплан шарнаш кодаш. Тунемше-влак школын эртен толмо корныжым веле огыл, шочмо кундемышт да таллантан енышт-влак нергенат сайын палат.

Марий йылме кабинетеште туньктышо Ирина Вячеславовна Родыгинан вуйлатымыж почеш йоча-влак дене

пырля шопке пашкар гыч аралтыш курчакым ышташат кумылын шична. Парт класе пагытым шарналташ моткоч онай ыле.

Уял школын тунемшыже-влакын кидмастар улмышт ярмингаш чумырымо пашаштым ончен лекмекат палдырныш. А туштыжо йоча-влакын изи кизашт дене ыштыме могай гына арвер

Фестиваль

Татарстан кундемыште «Марий сем» чоным вүчкыш



Фестивальнын организаторжо ден унаже-влак



«Шушпык» усталык коллектив, вуйлатышыже – Л.Искаков



Түрлö калыкын шочшыжо-шамыч унам вашлийыт

Сенгыше-влакым тыгай номинациялаште палемденыт

«Муро»

I степенян лауреат Регина Курочкина (Киров область Уржум ола);

– «Пеледыш» усталык коллектив (Татарстанысе Кукмара район Уял школ);

II степенян лауреат – Кристина Краснова (Марий Элысе Морко район Коркотово лицей).

«Калык семүзгарым шоктымаш»

I степенян лауреат – Олиан Федоров (Татарстанысе Балтаси район Улисыял школ-йочасада);

– «Шушпык» усталык коллектив (Татарстанысе Кукмара район Уял школ);

II степенян лауреат – «Ложжари» ансамбль (Татарстанысе Мензела район Калтак школ).

«Калык куштымаш»

I степенян лауреат – «Кна вел» фольклор ансамбльнын изирак ден кыдалаш группыжо-влак (Татарстанысе Кукмара район Уял школ);

II степенян лауреат – «Кечыйол» ансамбль (Татарстанысе Балтаси район Улисыял школ-йочасада);

– «Шонанпыл» ансамбль (Киров область Кугу Кетек школ);

III степенян лауреат – (Татарстанысе Мамадыш район Большешинский школ);

– «Шонанпыл» ансамбль (Киров областысе Малмык район Кугу Кетек школ).

«Театрализовантыме представлений»

I степенян лауреат – «Чолгалык» усталык коллектив (Татарстанысе Кукмара район Уял школ);

– «Шонанпыл» (Татарстан, Кукмара район Уял школ);

II степенян лауреат – Татарстанысе Мамадыш районысо Курыкъял школын коллективше;

III степенян лауреат – Татарстанысе Менделеевск район Элинет кыдалаш школын коллективше.

ыш перне?! Ончен куанет! Шижалтеш, ты кундемыште кугезе йулам арален кодаш чыла йоным кучылтыт.

Кечывал лишан гармоньнын сылне семже актовый залыш изижымат-кугужымат рүж чумырыш. «Букет» муро почеш удыр-влакын мурен

татар икшыве-влак ава шöр дене пурышо йылмышым шочмо йылме семын тунемыт. Школна «Кна вел» ансамбльже дене кугешна. Ты коллективлан көра 36 ий наре мемнан икшывына-влак марий калыкын тувывраж ден фольклоржым шымлат, тунемыт.



«Нончык патыр» йомак гыч ужаш

куштымашышт пайремым почо. Татарстаныште йылме да калыкын икоян улмо идалыклан пöлеклалтше «Марий сем» фестивалым почмаште школ вуйлатыше Алмаз Файзрахманов, Кукмара районысо образований управлений вуйлатышын алмаштышыже Милыуша Бахланова, Калык-влакын келшымаш пöртыштым вуйлатыше Гульнара Гареева, Уял ял шотан илем администраций вуйлатыше Риналь Гиниятов да тыгак МарНИИЯЛИ-н пашаенже-шамыч Олег Сергеев ден Мария Пенкова саламлыме шомакым ойленат.

– Кукмара районышто лач мемнан школ гына марийлан шотлалтеш. Тыште марий да

Ансамбльнан мастарлыкшым күкшын аклен, түрлö районыш, олаш веле огыл, авс элышкат ужыт, да зрерак нуно сенгымаш дене пöртылыт. Икшывына-шамычым марий шулышеш куштымашко образований управлений вуйлатыше Леонид Александрович Искаковлан моткоч кугу таум каласена, – школын илышык нерген күчыкын палдарыш Алмаз Вакифович да Шочмо йылмылан пöлеклалтше идалыкыште шуктыммо пашашт нерген мутым шуыш.

– Идалык мучко моткоч шуко мероприятийым эртарыме. Школ коллективын келшен, тыршен пашам ыштымыжлан көра ме 500 тужем тенгеаш грантым сенен налынна. Ту-

дын полшымыж дене ме мастер-классым, театрализовантыме представленийым, шинчымаш касым эртаренна да ятыр проектым илышыш шындаренна. Идалыкым иктешлыме семын тиде фестиваль-конкурсым эртарена.

Пайремыште Татарстан, Марий Эл, Удмурт республикла да Киров область гыч йоча усталык коллектив-влак ушненыт. Верысе школ пеленысе «Кна вел», «Чолгалык», «Пеледыш», «Шушпык», «Шонанпыл» ансамбль-влак мастарлыкым сценыште ончыктышт, а молайшт видеозаписсым колтеныт.

Йоча фольклор ансамбль-влак калык куштымашым палымышт, мурен, түрлö семүзгар дене шоктен моштымыштым да артист койышан улмыштым ончыктеныт. Поснак «Нончык патыр» да «Ший пүян Ший Пампалче» йомакла гыч ужашым модын ончыктымышт дене кумылым налыч, тунемше-влак рольыштымат устан модыч, сценыштат шкеныштым моштен кучышт. Ну, чот кертыч вет! Изи артист-влак залыште шинчыше-влакым сайынак воштылтышт, шонаш таратышт. Мо онгайже, руш, татар йоча-влакат мариин иомакыште модыныт да марла мутланенат, муреныт.

– Йомакышат модаш, мураш-кушташат мылам моткоч келша. Гармонь сем почеш тавалтен колтымеке, марий уллем эшеат шижам... Кугу лиймеке, механик лияш шонем, – мане 5-ше классыште тунемше Максим да классышыкыже куржо.

Сылне марий вургем дене сценыш лекше йоча-влакым кажне гана куанен вашлийым. Муралтен колтат ма кушталат але семүзгарым шокталтат – чонышто куан тул чүкталтын. Тыгодымак кугезе тукымнан пояныкшым Татарстан Республикысе школыштат арален коден моштымыштлан моткоч йывуртенан.

Тидын нергенак МарНИИЯЛИ-н пашаенже-влак денат корно мучко куан кумыл дене мутланен, мөнтö пöртылына.

Алевтина БАЙКОВА
Авторын фотожо